

T26/18 – dotazník pro účastníky programu NF

Cílem tohoto dotazníku bylo zmapovat míru spokojenosti účastníků programu **Nátěr periferní krve - fotografie (NF)** a získat impulsy pro jeho další rozvoj nebo zlepšování.

Dotazník byl pro respondenty k dispozici v aplikaci Cibule od 3.12. do 20.12.2018.

Oslovili jsme 88 pracovišť a z nich dotazník vyplnilo 40 (tedy 45 %), za což jim velice děkujeme.

Z celkových 40 respondentů nemělo k současné podobě programu NF žádné zásadní připomínky (tj. odpovědělo na otázky 1, 2, 3 a 6 „V zásadě vyhovuje“) 31 účastníků (tj. 78 %). I někteří z těchto účastníků připsali k dotazníku poznámky či náměty – jejich souhrn je uveden níže u otázky č. 6 u položky „Vyhovuje nám“.

Pro každou otázku je níže v tabulce uveden přehled odpovědí respondentů včetně jejich případných poznámek (poznámky respondentů, které naleznete níže, nebyly nijak „redakčně upravovány“, a to ani tehdy, když obsahují mylné nebo chybné informace).

Otázka 1: Jak byste ohodnotili **číselníky** typů buněk, morfologických znaků a nálezů, ze kterých vybíráte své odpovědi?

Odpověď	Počet	
	absolutně	relativně
V zásadě vyhovují	39	98 %
V číselnících postrádáme některé položky (popište, co navrhuje přidat) Poznámky respondentů: <ul style="list-style-type: none"> V číselníku buniek a morfologických znaků by tieto parametre mohli byť zoradené v poradí čísel za sebou. 	1	2 %
Číselníky jsou příliš obsáhlé (popište, co navrhuje vypustit)	0	-

Komentář SEKK:

Položky v číselnících nálezů se snažíme řadit podle logické příbuznosti jednotlivých položek. Kódy jednotlivých nálezů jsou zcela bezvýznamné a slouží pouze pro urychlení práce těm, kteří výsledky zapisují na papír (tedy aby účastník nemusel zapisovat nález *Hypergranulace/toxické granulace*, zapíše jen jeho kód 101). Při zadávání výsledků v aplikaci Cibule tento kód není k ničemu potřeba, tam účastník vyberte v menu přímo položku *Hypergranulace/toxické granulace*.

Otázka 2: Vztažné hodnoty se určují jako **konsenzus 3 expertů**. Považujete tento mechanismus za věrohodný?

Odpověď	Počet	
	absolutně	relativně
V zásadě ano	39	98 %
Nikoli (popište, co navrhuje změnit) Poznámky respondentů: <ul style="list-style-type: none"> Konsenzus 3 expertních pracovišť k výsledkům je málo. 	1	2 %

Komentář SEKK:

V programu NF máme tu výhodu, že vzorky (tedy fotografie) disponují „nulovou nehomogenitou“ – všichni se díváme na tytéž fotografie (drobné rozdíly v barevném podání různých monitorů lze zanedbat). Proto jsme nepovažovali za nutné sestavovat rozsáhlejší tým expertů a dotazník ukázal, že s tímto přístupem souhlasí většina respondentů.

Otázka 3: Jak byste ohodnotili **odborné komentáře** supervizorek (MUDr. Matýšková a MUDr. Mikulenková)?

Odpověď	Počet	
	absolutně	relativně
Vyhovují nám	40	100 %
Jsou příliš stručné (popište, co postrádáte)	0	-
Jsou příliš obsáhlé (popište, co považujete za nadbytečné)	0	-

Komentář SEKK:

Děkujeme, tento výsledek nás opravdu potěšil.

Otázka 4: Uvítali byste v tomto programu přechod na **virtuální mikroskopii** místo fotografií?

Odpověď	Počet	
	absolutně	relativně
Ano, takto lze kdykoli nahradit současné fotografie	23	58 %
Ano, ale ne jako náhradu programu NF, ale jako další (jiný) program EHK	9	23 %
Jsme principiálně proti (popište proč) Poznámky respondentů: <ul style="list-style-type: none"> Dosavadní technologie neumožňuje zaostřit buňky tak, jak je možné u fotografie. 	3	7,5 %

T26/18 – dotazník pro účastníky programu NF

Máme zkušenosti s několika prohlížeči virtuálních obrazů aspirátů kostních dřeví (workshop f. Olympus, European Leukemia Net, histologické preparáty v rámci odborné konference ISLH). <ul style="list-style-type: none"> Virtuální snímky jsou z patologie a nevím, jak by vypadala naše PK. Současné fotky nám vyhovují. 		
Máme jiný názor nebo návrh (popište) Poznámky respondentů: <ul style="list-style-type: none"> Virtuální mikroskopii bychom uvítali jako doplněk ke stávajícímu způsobu zadávání. Kvalita obarvení a rozlišení buněk není zcela vyhovující. U virtuálních fotografií by to chtělo lepší rozlišení, dobré by bylo, aby byly doplňkem (navíc) stávajícího cyklu. Ponechali bychom fotografie a doplnili je možností nahlédnout do virtuální mikroskopie. Navrhujeme fotografie ponechat a virtuální preparát přiložit jako doprovodný soubor. Virtuální mikroskopie: Ano, ale ne jako náhradu, ale jako doplněk programu NF. Kdy je potřeba si nátěr prohlédnout jako celek. 	5	13 %

Otázka 5: Jak byste ohodnotili **kvalitu virtuálních preparátů**, pokud by měly zastoupit současné fotografie?

Odpověď	Počet	
	absolutně	relativně
Vyhovují	29	72 %
Nevyhovují (popište proč) Poznámky respondentů: <ul style="list-style-type: none"> Preparát jako takový nám nevádí, ale zvětšení je nedostačující. U současných fotografií si lze buňky dostatečně zvětšit. Náhradu fotografií za virtuální mikroskopii vítáme jen v případě lepšího rozlišení obrazu. Některé změny v této kvalitě jsou špatně hodnotitelné, buňky v nejvyšším zvětšení jsou velmi neostře. U virtuálních preparátů by jsme požadovali možnost ještě většího zvětšení (lepší rozlišení). Kvalita digitálních fotografií není dostatečná k rozlišení granulace v cytoplazmě a zralosti jaderného chromatinu. Virtuální preparáty se nám při větším zvětšení zobrazují rozostřeně. Načítání preparátů je velmi pomalé. Virtuální snímky - horší přehlednost. 	11	28 %

Komentář SEKK k otázkám 4 a 5:

Pokud jde o virtuální snímky, narážíme zřejmě na určité limity stávající technologie (virtuální preparáty, které jsme účastníkům přeložili, byly skenovány v Maďarsku, protože u nás jsme neuměli najít pracoviště, které by poskytlo alespoň srovnatelné rozlišení). I tak je rozlišení (a tím i možnost zvětšení a vykreslení detailů) prozatím nevyhovující. Souhlasíme s účastníky v tom, že technologie zatím zřejmě nedozrála do stavu, kdy by bylo možné virtuální (hematologické) preparáty, které je nutné prohlížet při 1000násobném zvětšení, rutinně nasadit do EHK.

Otázka 6: Jak byste ohodnotili **program NF jako celek**?

U této otázky mohli respondenti zaškrtnout více odpovědí najednou, celkem jich na otázku odpovědělo 39.

Odpověď	Počet	
	absolutně	relativně
Vyhovuje nám Poznámky respondentů: <ul style="list-style-type: none"> Číselníky: Při zápisu výsledků do průvodního listu se zapisují číselné odpovědi. Při přepisu z průvodního listu do programu Cibule není nabízeno číselné označení. Je to zmatečné a hrozí chyba při přepisu. Dělá problémy nesoulad tištěného a elektronického formuláře pro zadávání výsledků (nejprve si výsledky zadáváme do tištěného a následně z toho do el. formuláře): kódy v tištěném formuláři vs. text v elektronickém formuláři a také jiná logika zadávání: určení buňky a zároveň morfologie v tištěné podobě vs. zadání nejprve typu všech buněk na jedné fotografii a až následně morfologie v el. formuláři není logické a přispívá k chybovosti při zadávání. Uvítali by sme uviesť aj pri fotografiách základné parametre KO + MCV. Zápis výsledků do aplikace "Cibule" - Dosavadní systém zápisu výsledků "po buňkách" je zmatečný a nepřehledný. Vhodnější by byl zápis "po fotografiích" (popsat vždy jednu fotografii jako celek a poté přejít na další). 	31	79 %

T26/18 – dotazník pro účastníky programu NF

Něco bychom doplnili (popište co) Poznámky respondentů: <ul style="list-style-type: none"> • Spojení programu DIF a programu NF v jeden program - Hodnocení nátěru periferní krve (sklíčka). Nebo alespoň změna programu NF na virtuální fotografie - které by mohly umožnit jemné doostření a snadné zvětšení. • Potýkáme se s problémem neostrých obrázků. Při zvětšení fotografie nelze ostře vidět granula v cytoplasmě. Chybí i celkový pohled na preparát. • více informací 	6	15 %
Některé prvky bychom vypustili (popište co a proč) Poznámky respondentů: <ul style="list-style-type: none"> • V primárním papírovém formuláři by bylo prima zvětšit kolonky pro slovní popis buněk. Vpisování čísel nemá pro nás význam, opisuje se znovu do Cibule a slouží současně jako formulář pro IHK pro každého pracovníka HL. • Program NF našemu pracovišti nevyhovuje z důvodu nemožnosti prohlédnutí celého preparátu a objektivně hodnotit ostatní buňky (patologie). 	3	7,7 %

Komentář SEKK:

Zdá se, že ne všichni účastníci využívají možnost vytisknout si zadané výsledky v aplikaci Cibule (menu Výsledky EHK – Prohlížení a následně zvolit tisk do PDF) – v tomto formátu dostanete výsledky ve velmi dobře čitelné podobě, která se hodí jak pro archivaci, tak pro případné použití v rámci VKK.

Pokud jde o „nemožnost prohlédnout si celý preparát“, pak nejde o vadu, ale cíl tohoto programu. Jeho kouzlo spočívá právě v tom, že se všichni účastníci dívají na jedno konkrétní pole a nic více.

Závěr

Cykly programu NF neobsahují žádné otázky, které by vyžadovaly přehlednutí větší oblasti nátěru, nezabývají se odhadem diagnózy a záměrně neobsahují ani anamnézu pacienta. Jejich edukační potenciál je možná ještě větší než u programu DIF, protože poskytují možnost zařadit i takové případy raritních či klinicky komplikovaných diagnóz, kdy není možné nemocného zatížit odběrem krve pro přípravu klasických nátěrů.

Dva respondenti doporučují změnu způsobu zápisu výsledků – taková změna je jistě možná. Protože se ale jedná o ne zcela triviální krok, zařadíme do prvního cyklu roku 2019 návrh na jiné uspořádání zápisu výsledků a zeptáme se účastníků, zda by jim vyhovoval.

K otázce některých technických detailů rozešleme ještě bleskový e-mailový průzkum.

Zprávu vypracovaly:

MUDr. Miloslava Matýšková, CSc.
FN Brno - pracoviště Bohunice
Oddělení klinické hematologie
Jihlavská 20, 625 00 Brno
e-mail: matyskova.miloslava@fnbrno.cz

MUDr. Dana Mikulenková
ÚHKT, Morfologicko – cytochemická laboratoř
U Nemocnice 1
128 20 Praha 2
e-mail: dana.mikulenkova@uhkt.cz